

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:2

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoëni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Patterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dani, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Kool, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Loz, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijcknaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr P. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smille, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Dr M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wielinga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Iets over het Joodsche probleem. II. — Uit de Schrift: Christus' lijden om Zijn Koningschap (Joh. 18: 37a). — Kerkelijk leven: Reinsdrücken, V. Over een lezing van Prof. Schilder. Oordeel van Dr J. Weidenhaar. Een belangrijk Opstel. Het pensioen naar Art. 13. De Groot Catechismus van Zacharias Ursinus, XXVIII. — Even parkieren: Voorwerpelijk EN Onderwerpelijk. — Pop. wetensch. schetsen: In Kuiper's lijn, III. — Zending en evangelisatie: Een Chr. Boodschap in een Niet-Chr. Wereld. — Perschoon. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

Iets over het Joodsche probleem.

II.

Antisemitisme in Europa. I.

In de artikelen twee en drie volgen enkele gegevens over het Antisemitisme in Europa.

Onder Antisemitisme verstaan wij de Jodenhaat en de Jodenvervolgving bij de volken, in wier midden zij wonen.

Maar zoo is het woord veel te ruim. Het Antisemitisme richt zich immers niet tegen alle volken, die volgens Gen. 10: 21-31 van Sem afkomstig zijn. Het ageert slechts tegen een enkelen tak der Semieten, n.l. de Joden. Veel juist zou dan ook de naam Antijudaïsme zijn, want daarin ligt duidelijk, voor ieder verstaanbaar, dat de vervolging zich tegen de Joden keert. Toch werd niet Antijudaïsme, maar Antisemitisme de meest gebruikelijke term. Blijkbaar met de kennelijke bedoeling om te doen uitkomen, dat het verzet „niet tegen de Joden als zodanig”, maar vooral „tegen den verderfelijken invloed van het Semitische ras en van de Semitische wereldbeschouwing” ging. En „slechts in zooverre de Joden nog altoos de starste vertegenwoordigers van deze Semitische levensopvatting waren, keerde deze worsteling zich allereerst tegen hen.” (Dr A. Kuyper).

Aanvankelijk hadden de Joden na de verstrooiing in de Grieksch-Romeinsche wereld nog niet zooveel last. Hun godsdienst werd als „religio licita”, d.i. van staatswege toegelaten en geoorloofde godsdienst beschouwd. Rome was vrij verdraagzaam jegens andersdenkenden. In den eersten tijd na de stichting der Apostolische kerken werden de Christenen als een nuancering van de Joden beschouwd. Beiden mochten dan ook hun eigen godsdienst behouden. Maar op één voorwaarde, dat zij bereid waren, ook aan den Keizer goddelijke eere te geven, voor diens borstbeeld wierook te branden en bij diens genies te zweren.

Geen wonder, dat de Joden al spoedig den haat der Romeinen opwekten. Vooral hun streng monotheïsme, d.i. hun leer, dat Jehovah de eenige, ware God is, was voor de Heidenen onverdraaglijk. Het hield in, dat de afgoden der Romeinen geen goden waren. Daarbij kwam hun strenge afzondering, hun weigering om wegens hun spijswetten met de Heidenen te eten, hun bitter verzet tegen het Romeinsche gezag en hun weigering aan den Keizer goddelijke eere te geven. Vandaar de herhaaldelijk voorkomende botsingen tusschen de Joden en de Romeinen.

Voor onder de regeering van Keizer Hadrianus, 117-138, was die botsing hevig. Lang hadden de Joden in hun tot berust en Rome's juk met gelatenheid gedragen. Maar een zekere Rabbi Akiba droomde van een onafhankelijken staat. Het Joodsche volk moest zich met geweld vrijvechten. Zijn vurige taal bezielde de massa. Duizenden waren

tot een oorlog bereid. Alleen ontbrak nog een bekwaam en machtig aanvoerder. Maar ook die stond op in een zekeren Bar-Kochba, een man met een vorstelijk voorkomen, die indruk maakte. Toen Rabbi Akiba hem voor het eerst ontmoette, was hij verrukt en riep hij geestdriftig uit: „Dit is de Koning, de door God gezonden Verlosser”. Hij zag in hem de vervulling van Num. 24: 17: „Er zal een ster voortgaan uit Jakob” enz. en noemde hem Bar-Kochba, d.i. sterrenzoon. Spoedig bleek hij „een valsche Messias” te zijn. In gloeiende taal zette hij de Joden tegen het Romeinsche gezag op. Met een leger van plm. 400.000 man verjoeg hij de Romeinsche bezetting uit tal van steden. Drie jaren (132-135) hield hij den opstand vol. Zelfs nam hij niet alleen vele Romeinen, maar ook vele Joden-christenen gevangen. De Romeinen behandelde hij welwillend, maar de Jodenchristenen, die weigerden Christus af te zweren, en Bar Kochba als Messias te erkennen, werden geëxecuteerd. De Keizer begreep, dat hij den opstand alleen met tact en kracht zou kunnen bedwingen. Daartoe zond hij dan ook zijn bekwaamsten veldheer Julius Severus naar Judea om Bar-Kochba tot onderwerping te noodzaken. Voorzichtig meed hij een slag in het open veld. Door onverhoedsche aanvallen uit zijn schuilplaats verzwaakte hij diens leger. Langzamerhand veroverde hij alle steden, zoodat Bar-Kochba met zijn leger zich moest terugtrekken in de vesting Bethar, dicht bij Cesarea, aan de zee. Severus sloot ook deze vesting nauw in en sneed den toevvoer van alle levensmiddelen af. Alleen door onderaardsche gangen werden er tijdelijk nog wat binnen gehaald. Ruim een jaar duurde het beleg. Eindelijk moest hij, door honger, dorst en verraad gedwongen, de vesting over geven. Stroomen bloeds werden vergoten. Meer dan 500.000 Joden werden gedood. De gevangen mannen en vrouwen werden te Hebron en Gaza als slaven verkocht. Andere overgeblevenen vluchtten naar het gebied van den Eufrat, naar Arabië, of ook naar Spanje, waar reeds Joodsche kolonies waren.

Dergelijke opstanden hadden er meermalen plaats, maar werden telkens onderdrukt en vaak in bloed gesmoord.

In de Middeleeuwen hadden de Joden in het Christelijk Europa het meest te lijden tijdens de Kruistochten, 1096-1270. Deze werden ondernomen om het heilige land aan de macht der Mohammedanen te ontrukken en de Christenen in Palestina tegen mishandeling te beschermen.

Reeds met den eersten Kruistocht, 1096, begon de lijdensgeschiedenis der Joden. Deze tocht werd van uit Frankrijk ondernomen. De Joden werden gedwongen zich te laten doopen en Christenen te worden. Zij die weigerden werden mishandeld en vermoord. Zoo te Rouen en te Metz. Nog vreselijker was hun lijden in de Rijnstreek van Duitschland. Daar trok een afzonderlijke, ordeloze bende van Kruisvaarders door, onder leiding van een zekeren Gottschalk. Op onmenselijke wijze hield hij huis. Ongeveer 12.000 Joden kwamen, zoogenaamd wegens hun kruiswoord op den Messias, om. De gemeenten te Worms, Mainz en Keulen werden geheel uitgemoord. Enkel namen, oprecht of in schijn, het Christendom aan. Op hun verderen tocht naar Oostenrijk richtten zij te Regensburg en Praag dezelfde verwoestingen aan, totdat zij ten slotte door de Hongaren verslagen en uit elkander gejaagd werden. Enkele scharen van Kruisvaarders kwamen in 1099 te Jeruzalem en veroverden de stad. Zij dreven de Joden in de synagoge en staken het gebouw in brand. Zoo eindigde voor de Joden de eerste Kruistocht.

In 1146 kwam de tweede Kruistocht. Ook die bracht de Joden veel ellende. Ieder, die aan den heiligen oorlog zou deelnemen, werd door den paus vrijverklaard van het betalen der rente aan zijn Joodsche schuldeischers. Gevolg was, dat

Geïschte kritiek.

Men kan sterker spreken, en zeggen, dat onze kerken, ook over haar meerdere vergaderingen, critisch eischen, en juist doordien ze critisch niet slechts toelaten, maar eischen, zoo onverwilt sterk staan.

Critiek eischen onze kerken van elke predikatie, van elke Sacramentsbediening, van elk gebed, van elk herbezoek, van elke bediening van het ambt, van elke kerkeraadshandeling, van elke handeling eener klasse, en van elke handeling en elk besluit van een Synode.

Critiek, al naar de zaak is, van de leden der gemeente, van de ambtsdragers, van wie buiten staat, van de tuchtschap, van de pers.

Is nu deze critiek uit valsche beginselen gevoerd, en niet naar den Woorde Gods; en is ze dus leidende tot valsche conclusiën, of ongemotiveerd; welnu, dan hooren de kerken zulk een critiek aan, en gaan over tot de orde van den dag.

Is daarentegen zulk een critiek juist; is ze conform den Woorde Gods; slaat ze den spijker op den kop, dan werken de kerken hierop en brengen de zaak in het reine of waken voor het vervolg.

Dat zulk een critiek soms hant noch veel zal raken, spreekt vanzelf; dat zulk een critiek soms hinderlijk kan zijn, ligt in den aard der zaak; maar dat hindert de kerken niet.

Ze weten dat haar Christus en zijn apostelen aan nog veel wat erger critiek bloot stonden.

Maar veel liever dan de gezonde mitwerking, die scherpe critiek vaak hebben kan, te derven, dragen ze dit onaangename, in ootmoedigheid des geestes bereid en genegen, om naar wat juist is te luisteren, en wat onjuist is zonder toorn te laten liggen.

Dr A. KUYPER.

„De Heraut”, No. 835, 10 Dec. 1895.

de rente hun onthouden, hun kapitaal geroofd, hun bezittingen geplunderd en hun eigendommen in brand gestoken werden. Ook dit geschiedde in Frankrijk en vooral in de Rijnstreek van Duitschland. Vele Joden werden gedood. Gelukkig, dat sommige vorsten en bisschoppen hen beter behandelde dan bij den eersten Kruistocht. Koenraad III wees hun o.a. Neurenberg tot toevluchtsoord aan; en de bisschop van Keulen stelde den burcht Wolkenstein voor hen open. Ook tijdens den derden Kruistocht, 1190, hadden de Duitsche Joden en vooral de gemeente te Worms veel te lijden. Geen wonder, dat de Joden door deze martelingen der Roomsche Kruisvaarders van het Christendom een afkeer kregen.

Met de Hervorming in de 16e eeuw kwam er gelukkig een andere beschouwing en vooral in de Calvinistische landen ook een betere behandeling der Joden.

Luther was aanvankelijk de Joden gunstig gezind. De Hervorming had de Christenen van het pauselijk juk verlost. Hij hoopte dat de Joden dit dankbaar zouden erkennen en zich nu ook tot Christus zouden bekeeren. Dat hij de mishandeling der Joden afkeurde blijkt duidelijk uit zijn boek: „Dat Jezus Christus een geboren Jood is”. Daarin dringt hij er met kracht op aan de Joden vriendelijk te behandelen: „Wanneer de Apostelen, die ook Joden waren, zoo met ons Heidenen gehandeld hadden, als wij Heidenen met de Joden doen, er zou zeker geen enkel Christen uit de Heidenen gekomen zijn. Indien zij dan met ons, Heidenen, zoo broederlijk gehandeld hebben, dan moeten wij op onze beurt broederlijk met de Joden handelen, opdat wij eenigen uit hen tot bekeering mogen leiden.”

Later kwam Luther tot andere gedachten, omdat hij in zijn verwachtingen teleurgesteld werd. Daarvoor zijn een tweetal redenen. Vooreerst, dat slechts enkele Joden tot den Messias kwamen, maar de massa zich tegen Hem bleef verzetten.